

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztalvozas

339.854

Szerző:

Cím: *Rosszabbodott a tisztviselők helyzete*

Forrás:

*A Nép*Bp.
(Hely)1921. 7. 2
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

1921

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinymoda 1920

Rosszabbodott a tisztviselők helyzete

Természetbeni ellátás vagy kárpótlás? — Fölemelték a természetbeni cikkek árát — 170 korona helyett 200 korona a megváltás

— A NÉP tudósítójától —

A pénzügyminiszter programjának egyik lényeges pontja a tisztviselők helyzetének javítása. Ezt a pénzügyminiszter által igyekszik elérni, hogy a pénz értékének növelésével nagyobb olcsóságot teremtsen és így is lehetővé teszi, hogy minimális béréből a tisztviselő megélhessen. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy a drágaság még ma is a békebeli árak harmincötösödöse, míg a tisztviselők fizetése legfeljebb a törzsfizetés tízszerezésére emelkedett, a tisztviselő helyzetét ma is épp úgy, mint tavaly, szomorúnak kell tartanunk. Ennek dacára a pénzügyminiszter takarékosági politikáját ki akarja terjeszteni a még mindig nyomorgó köztisztviselőkre is és szó volna arról, hogy meg akarja szüntetni, az egyetlen, komolyan segítő eszközt, a *kedvezményes ellátást*.

Miből állott a közalkalmazottak kedvezményes ellátása?

A köztisztviselők kedvezményes ellátás fejében kaptak két kiló kukoricalisztet, négy kg. kenyérlisztet, félkiló főzőlisztet és félkiló nulláslisztet, 80 deka zsírt és 60 deka cukrot. Természetes, hogy ez a *fejadag korántsem elé-*

gitette ki a valódi szükségletet és ha csak valóban koplalni nem akart a köztisztviselő, kénytelen volt fizetésének nagy részét élelmiszerekre fordítani. Igen sokszor a kiadott élelmiszerek éppen nem voltak kifogástalanok, de még így is igen nagy megkönnyebbülést jelentett a köztisztviselők ugyancsak szűken kiszámított büdzséjében. Egy személy havi élelmiszer-fejadagjának piaci értéke hivatalos becslés szerint 239 korona, a havi élelmiszer kedvezmény hivatalos értéke pedig 211 korona volna.

Három-négy tagu családnál ez az összeg 633—844 koronára rug, ami már tekintélyesebb összeg, de még így is elképzelhetetlen, hogy valaki ezért az árért a kedvezményes ellátás fejében kapott élelmiszereket maga beszerezhesse. Egytagu családnál pedig teljesen elenyésző és jelentéktelen a hivatalosan megállapított ellenérték összege. Ha tehát a kormány a köztisztviselők kedvezményes ellátása helyett a hivatalosan megállapított pénzbeli ellenértéket adná megváltás fejében, ez a köztisztviselőket anyagi csődbe juttatná.

Ehhez járul az a veszély is, hogy az élelmiszerek ára a mostani árnál ma-

gasabbra fog felszökni, úgy hogy a *köztisztviselők egész fizetése sem lenne elég-séges a legminimális életszükségleti cikkek beszerzésére.*

Még kenyérrre sem elég!

És mit mondjunk azokról, akik nincsenek is bent a státusban, — vagy a díjnokokról, a legminimálisabban fizetett tisztviselőkről? Beszéljen helyettünk a következő levél, melyet ma hozott a posta:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A kétségbejítő nyomor készlet benünket arra, hogy kérésünkkel m. t. Szerkesztő urhoz forduljunk.

Egy reményünk van még, ha kérésünket meg tesszik szívelelni és az ujság útján a nyilvánosság elé vinni, talán az illetékes körök figyelme mégis felénk fordul.

Havonta 500—900 K éhbérből kell családukkal tengődni ebben a mérhetetlen drágaságban és ebből a pénzből kell a folyton emelkedő házbért is fedezni. A kinevezett tisztviselőket kárpótolja némileg a kormány a legujabb lakbérrende-zéssel, de honnan teremtjük mi elő a 162 százalékkal emelkedett lakbéréket, mikor a munkáért érdemben hozott összeg még a mindennapi kenyérre sem elég?

Esdve kérjük m. t. Szerkesztő urat, kegyeskedjen b. lapjában ezirányú kérésünket felkarolni s mi szíveségeért örök hálát rebgünk.

Bpesti polg. tszéki díjnokok.

A kormány álláspontja

Ugy látszik, a kormány méltányolni akarja a köztisztviselők súlyos helyzetét, mert elejtette azt az eredeti tervét, hogy a *kedvezményes ellátás helyett meg-*

váltást adott volna a tisztviselőknek. A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége meggyőzte a kormányt, hogy a tisztviselők ellátását nem lehet megtakarítással kísérletté tenni. Azonban erről a kísérletről nem mondott le a kormány teljesen. Nemcsak minimális összegben állapította meg a megváltási árat, hanem az *élelmiszerek kedvezményes árát is a duplájára emelte.* Ezzel szemben mindenkit szabad választás elé állít abban a kérdésben, hogy természetben vagy pénzben óhajítja-e a kedvezményes ellátást. Okvetlenül!

kedvezményes ellátásban részesülnek ezután is a városokban lakó köztisztviselők, kivéve, ha csak egyetlen fejadagra szól az ellátás,

mert ebben az esetben ezek is szabadon választhatnak a természetbeni vagy pénzbeli kárpótlás között.

A Nép munkatársa felkereste Arató Gyula miniszteri tanácsost, a Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének ügyvezető elnökét, aki munkatársunk kérdésére a kedvezményes ellátásról a következő felvilágosításokat adta:

— Csakugyan folytak a kedvezményes ellátás kérdésében a szövetség és a kormány között tárgyalások. Ezek a tárgyalásokon felmerült az a terv, hogy a közalkalmazottakra rá kell bízni, hogy mindenki szabadon választhasson: természetbeni ellátás, vagy pénz kell-e neki. Minthogy azonban a pénzbeli megváltást 170 koronára tették, ezzel

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi háziomda 1920

olyan minimális összeget állapítottak meg, hogy azt elfogadni nevetéséges lett volna.

— A lappangó veszedelem ott volt, hogy a kormány kiadta volna ezt a rendeletet anélkül, hogy az illető tisztviselők megfelelően felvilágosítottak volna és miután a rendelet értelmében a tisztviselők jövő év júliusáig a most nyilvánított óhajuknak megfelelőleg kezeltettek volna a kedvezményes ellátás szempontjából, így egy esztendőn keresztül nem lett volna módjukban még a helyzet felismerése után sem helyzetükön változtatni. Veszedelmes volt az a kilátás is, hogy az árak hamarosan felszöknek és akkor az egész kombináció csődöt mond. Ezidő szerint úgy áll a helyzet a tárgyalásokon kialakult vélemény alapján, hogy a kormány csak a kis- és nagyközsegekben levő tisztviselőknek

fogja megadni a választást, hogy természetben vagy pénzben kapják-e kedvezményüket.

— Nagy eredményt ért el a szövetség abban, hogy a 170 koronás nevetéséges megváltási összeget 200 koronára emeltette fel, ami mégis valamivel elfogadhatóbb összeg. Ezzel szemben azonban a kormány a kedvezményes élelmiszerek árát 30 koronáról 60 koronára emelte. Az egész eredmény tehát csak annyi, hogy a sok veszteség helyett legalább valamivel kevesebb veszteséget kell elszenvedniük.

A helyzet mindenesetre rosszabbodott.

— Sajnos, a kormány még mindig nem látja be, hogy ezt a kérdést ha nem is bőkezűen, de legalább szűkmarkuan nem szabad kezelni.

A tisztviselők kölcsöne és a korona javulása

Munkatársunk ma délelőtt folyamán felkereste a Pénzügyi Központ igazgatóját, Weber Tibor miniszeri tanácsost, ki az 1918. évi XXII. törvénycikk által szabályozott tisztviselői kölcsönök és fizetésrendezésekre vonatkozólag a következőket volt szives mondani:

— Ez a törvénycikk, mely tulajdonképpen a tisztviselők fizetésrendezéséhez volt egy lépés és adósságai törlesztésének módjait foglalja magában, 1918-ban született meg és az állam ennek a munkának az elvégzésével a Pénzügyi Központot bizta

meg. A tisztviselők adósságaira vonatkozólag a törvényben előírt bejelentések 1918-ban az egész ország területéről a tisztviselői kar minden osztályából beérkeztek. Számuk körülbelül 57—58 ezerre tehető, azonban a bennük kért összeg még a mai napig sincs összegezve, tekintve, hogy a forradalom és a kommunizmus jött közbe és az ország megcsonkult. Így nem volna értelme a nagy munkát igénylő és egész Magyarország tisztviselőinek kölcsönigényeit magában foglaló összeállításnak. Legújabb májusig négyszáz kölcsönkérvény ér-

kezett. A kérvények alapján

folyósított kölcsön összeg 13—14 millió koronát tesz ki,

amely természetesen állandóan változik.

— Ha egy tisztviselő azelőtt életbiztosítással egybekötött kölcsönt vett fel, az tizenkét százalék kamatterhet rótt rá, azonban a Pénzügyi Kölcson által nyújtott kölcsönök csupán öt százalékosak, tekintve, hogy az életbiztosítás terheit az állam vállalta magára. Kölcsönt tizenöt évre kaptak a tisztviselők és azt bármikor visszafizethetik a tizenöt éven belül.

Arra a kérdésünkre, hogy vajjon melyik rangosztály vette legjobban igénybe a kölcsönt, mosolyogva válaszolta az igazgató, hogy az államtitkártól lefelé egészen a fogalmazóig mindegyik osztály, mert hisz mindegyik küzd a súlyos életterhekkel.

Hogy a korona javulása esetleg a kölcsönök visszafizetését nehezítene, Lóránd Emil igazgató a következőket mondotta:

— Ha a köztisztviselők ma vásárolni akarnak valamit, legyen az akár cipő, akár ruha, akár élelmicikk, szinte rámegy az egész fizetésük és a kölcsön törlesztésére bizony kevés marad, ellenben ha a korona megjavul, kisebb összeget kell fordítaniok elsőrendű szükségleteik fedezésére és több jut a másodrendűek számára, így a kölcsönök törlesztésére is.

A korona jövőjéről egyébként a következőket mondotta:

— A korona javulása Hegedüs programjának keresztülvitele után feltétlenül bizonyosra vehető, azonban még az is fikció lesz, ha négy-öt centime-mal jegyzik majd Zürichben. Mert vajjon, ha egy budapesti hatemeletes házat, amelyet tíz-tizenöt millió koronáért adnak és vesznek, Zürichben akarnának felépíteni, vajjon sikerülne-e azt 3—4 százezer svájci frankért felépíteni? A mai hullámzó valutajegyzésekre nagy befolyással van a német jóvátétel, mert a német kormány mindenütt newyorki kifizetést vásárol és a germán lei beváltása céljából bukarestit, úgy, hogy a piac folyton nyugtalan és lesi, hogy milyen a zürichi és a berlini jegyzés. Koronánk javulása feltétlenül bekövetkezik, ehhez azonban komoly munka, nagy takarékoság szükséges és elengedhetetlen feltétele, hogy csupán a legszükségesebb cikkeket importáljuk külföldről.